Luyana

El **luyana** és una llengua bantu que es parlen els luyanes de la zona lozi-luyana de la Província de l'Oest de Zàmbia i als països veïns, Angola, Botswana i Namíbia. El seu codi iso 639.3 (ethnologue) és **lyn**, el codi al glottolog és **luya1241** i el seu codi Guthrie és **K.31**.

Luyana	
Altres noms	*Esiluyana*, *Louyi*, *Luyi*, *Rouyi*
Tipus	llengua i llengua viva
Parlants	
190.380 [1] principalment a província de l'Oest de Zàmbia	
Parlat a	Angola, Zàmbia, Namíbia, Botswana
Autòcton de	Western Province (en)
Classificació lingüística	
Níger-Congo	
Atlantic-Congo Volta-Congo Benue-Congo Llengües bantoids Llengües bantoids meridionals Llengües bantus Llengües bantus centrals K Llengües Luyanes(K.34)	
Luyana	
Codis	
ISO 639-3	lyn (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=lyn)
SIL	lyn
Glottolog	luya1241 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/luya1241)
Ethnologue.com	lyn (http://www.ethnologue.com/language/lyn)
IETF	lyn

Contingut

Família lingüística
Geolingüística
Etnolingüística
Dialectologia
Sociolingüística i ús de la llengua
Referències

Família lingüística

Segons l'ethnologue el luyana és una llengua luyana juntament amb el mashi, el mbowe, el kwangali, el diriku, el mbukushu i el simaa.[2] Però Maho (2009) les classifica com a llengües diferents; no és clar si aquestes llengües són una part de la branca divergent de les llengües luyanes o són llengües kavangos.[3]

Geolingüística

Segons el joshuaproject, a Zàmbia hi viuen 127.000 luyanes, a Namíbia, 30.000, a Botswana, 8.700 i a Angola 42.000.[4] Segons l'etnologue hi ha 190.380 parlants de luyana a tots els països, tot i que només indica que es parla a la zona Lozi-Luyana de la Província de l'Oest de Zàmbia.[1]

Etnolingüística

Segons el joshuaproject, hi ha 296.000 parlants de luyana que tenen el luyana com a primera llengua. Hi ha sis grups ètnics que parlen aquesta llengua: els kwandis (30.000, Zàmbia), els kwangues (59.000, Zàmbia) i els luyanes de Botswana, de Namíbia, de Zàmbia i d'Angola.[5]

Dialectologia

Segons l'ethnologue, els dialectes del luyana són el kwandi, el kwanga (Kwangwa), el mbumi (mbume) i el mbowe, que podria ser considerat una llengua separada.[1]

Sociolingüística i ús de la llengua

El luyana és una llengua educacional (EGIDS 4). Gaudeix d'un ús vigorós, està estandarditzada i té literatura i s'ensenya en l'ensenyament normatiu a Zàmbia.[6] En aquest país s'ensenya en l'educació primària i secundària i existeix diccionari de la llengua.[1]

Referències

1. «Luyana (http://www.ethnologue.com/language/lyn)». ethnologue. [Consulta: 19 gener 2015].
2. «K (http://www.ethnologue.com/subgroups/k)». ethnologue. [Consulta: 18 gener 2015].
3. Maho, Jouni Filip. *NUGL Online. The online version of the New Updated Guthrie List, a referential classification of the Bantu languages* (http://goto.glocalnet.net/mahopapers/nuglonline.pdf), 2009.
4. «Luyana, lui (http://joshuaproject.net/people_groups/13166)». joshuaproject. [Consulta: 19 gener 2015].
5. «Language: luyana (http://joshuaproject.net/languages/lyn)» (en anglès). joshuaproject. [Consulta: 19 gener 2015].
6. «Luyana in the Language Cloud (http://www.ethnologue.com/cloud/lyn)» (en anglès). ethnologue. [Consulta: 19 gener 2015].

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Luyana&oldid=24271318»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 26 jul 2020 a les 11:08.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.